

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) :

«مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ، وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ».

EMİR Bİ'L-MA'RÛF NEHİY ANİ'L-MÜNKER

Cumamız Mübarek Olsun Aziz Müminler!

Emir bi'l-ma'rûf nehiy ani'l-münker, iyiliğin emredilip kötülükten vazgeçirmeye yönelik faaileyetler için kullanılan dinî, ahlâkî ve hukukî bir terimdir. Ma'rûf, aklın ve dinin güzel saydığı, faydalı olan, Allah ve Rasulünün emrettiği söz, tutum, davranış ve gelenekler için kullanılan bir tabirdir. Münker ise Ma'rûf olanın aksine aklın ve dinin onaylamadığı tasvip edilmeyen her türlü söz tutum ve davranışlar demektir.

Kardeşlerim!

Hutbemizin başında okuduğum ayet-i kerimede Yüce Rabbimiz şöyle buyurmaktadır: “Sizden, hayra çağıran, iyiliği emreden ve kötülükten men eden bir topluluk bulunsun. İşte kurtuluşa erenler onlardır.”¹

Okuduğum Ebû Saîd el-Hudrî'den rivayet edilen hadiste ise Efendimiz şöyle buyurmaktadır: “Bir kötülük gören kişi, eli ile değiştirmeye gücü yetiyorsa onu eli ile değiştirsin. Buna gücü yetmez ise dili ile değiştirsin. Buna da gücü yetmezse kalbi ile (o kötülüğe) tavır koysun (onu hoş görmesin). Ve bu da imanın asgarî gereğidir.”²

Aziz Müminler!

Emir bi'l-ma'rûf nehiy ani'l-münker; iyiliğe çağırıp, kötülüklerden uzak kalınmasını anlatmak, Allah'ın kullarına dünya ve ahiret saadetini yakalamaları için bildirdiği emir ve yasakları insanlara sunmaktır. Allah'ın emir ve yasaklarını muhatabının gönül tellerine dokunmayı göz ardı etmeden aktarmaktır.

Bu kutlu görevin ümmet-i Muhammed'in en önemli vasıflarından birisi olduğunu Yüce Rabbimiz ayet-i kerimede şu şekilde ifade ediyor: كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ “Siz, insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten men eder ve Allah'a iman edersiniz.”³

Değerli Müminler!

İyiliğin emredilip kötülükten sakındırılması görevi üzerinde durulması gereken önemli konulardan bir tanesidir. Zira iyilik tavsiyesi birçok hayırlara vesile olur, kötülüğe karşı yapılan uyarı ise olası şerhleri def etmekte önemli bir etkidir. Özellikle günümüzde var olan sorunların çoğu bu kutlu görevin ihmal edilmesinden kaynaklanmaktadır. Hakkı haykırmak ve zulmün karşısında dimdik ayakta durmak her Müslüman'ın hem yerine getirmesi gereken sorumluluğu hem de diğer insanların daha iyi bilinçlenebilmesi için anlatması gereken görevidir.

Bu nasihatlerin insanlar tarafından rahatça algılanabilmesi ve isyana sebebiyet vermemesi için muhatabın psikolojik ve sosyolojik durumu göz ardı edilmeyip ona göre iletişime geçilmelidir. Bilhassa da bu nasihatlerin ve buyrukların anlatan kişi tarafından bizzat uygulanır olması da kalıcı etki bırakması açısından son derece önemlidir.

Kardeşlerim!

Bu görevin mutlaka yerine getirilmesi gereken bir görev olduğu ve ihmale gelemeyeceğini Efendimizin şu hadisinden anlıyoruz: “Bana hayat bahşeden Allah'a andolsun ki, siz ya iyiliği emreder kötülükten alıkoyarsınız ya da Allah kendi katından sizin üzerinize bir azap gönderir. O zaman duâ edersiniz, fakat duânız kabul edilmez.”⁴

Ne mutlu hakkı hak bilip hakka tabi olanlara ve batılı da batıl bilip batıldan uzak duranlara! Rabbimiz cümlemizi iyiliği emredip kötülükten sakındırma vazifesini hakkıyla yerine getiren bahtiyar kullarından eylesin.

Hazırlayan: Ersin KAN / Tercan İlçe Vaizi – Müftü V.

Redaksiyon: İl İrşat Kurulu

¹ Âl-i İmrân, 3/104.

² Müslim, İman,78; Ebû Dâvûd, Salât, 239-242.

³ Âl-i İmrân, 3/110.

⁴ Ebû Dâvûd, Melâhim ,16; Tirmizî, Fiten, 9.